

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Kleuterschool - Heilig Graf te VOSSELAAR

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 8821

Instelling Vrije Kleuterschool - Heilig Graf

Directeur Monique VLEUGELS

Adres Bergakker 4 - 2350 VOSSELAAR

Telefoon 014-61.43.29

Fax 014-61.82.60

E-mail Monique.Vleugels@heilig-graf.be

Website www.heilig-graf.be/vos

Bestuur van de instelling VZW Instituut van het Heilig Graf

Adres Patersstraat 28 - 2300 TURNHOUT

Scholengemeenschap Basisscholen Heilig Graf

Adres Apostoliekenstraat 26 - 2300 TURNHOUT

CLB Vrij CLB Kempen

Adres Hellekensstraat 2_A - 2200 HERENTALS

Dagen van het doorlichtingsbezoek 03-10-2016, 04-10-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 04-10-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 08-11-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Jacqueline OORTS

Teamleden Ingrid VAN PEEL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding.....	8
3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding en wiskundige initiatie	8
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	11
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	12
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	12
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Deskundigheidsbevordering	14
4.2 Leerbegeleiding.....	15
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	17
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	19
6.1 Wat doet de school goed?	19
6.2 Wat kan de school verbeteren?	20
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	21
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	21

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de vrije kleuterschool 'Heilig Graf' in Vosselaar.

De vrije kleuterschool 'Heilig Graf' behoort samen met vier andere scholen tot de scholengemeenschap Basisscholen Heilig Graf. Zij behoren allen tot hetzelfde schoolbestuur. De school bestaat uit één vestigingsplaats die gelegen is in het dorpscentrum van de gemeente Vosselaar. De school werkt nauw samen met de vrije lagere school Heilig Graf die op dezelfde campus gelegen is. De ouders en de buurtbewoners beschouwen beide scholen, mede omwille van de vlotte samenwerking en de doorstroming, als één school.

De school rekruteert vooral kinderen uit de onmiddellijke schoolomgeving en organiseert tien kleutergroepen. De meeste teamleden wonen in Vosselaar of de naburige gemeenten. De directeur leidt de school reeds bijna twintig jaar.

In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 12 september 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. Ze ging de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden wiskundige initiatie en lichamelijke opvoeding de ontwikkelingsdoelen na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en van de deskundigheidsbevordering en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam streeft in voldoende mate bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen na. De kleuteronderwijzers baseren zich op het leerplan wiskunde om een doelgericht en samenhangend aanbod te garanderen. De domeinen komen evenwichtig aan bod. De evaluatie is minder op het leerplan afgestemd. De leerbegeleiding gebeurt weinig specifiek op maat van de zorgvraag van de kleuters.

Voor het leergebied lichamelijke opvoeding streeft het schoolteam de ontwikkelingsdoelen in voldoende mate na. Het team realiseert een breed en gevarieerd onderwijsaanbod dat sterk is afgestemd op de leerplandoelen. Alle domeinen van dit leergebied komen regelmatig en dikwijls ook geïntegreerd aan bod. Door de gedeelde verantwoordelijkheid tussen de klasleerkrachten en de leerkracht lichamelijke opvoeding worden de doelen van de verschillende domeinen evenwichtig nagestreefd. De graduele opbouw en de continuïteit blijken uit de gemaakte afspraken, de plannings- en de registratiedocumenten.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de deskundigheidsbevordering maakt duidelijk dat deze processen doelgericht verlopen. Het schoolteam voorziet voldoende ondersteuning om de processen in te vullen. De teamleden zijn betrokken bij de uitwerking van de leerbegeleiding.

De kleuteronderwijzers professionaliseren zich op diverse wijzen. Naast vormingen op schoolniveau volgen de leerkrachten individuele nascholingen. Het team bekeek de doeltreffendheid van de deskundigheidsbevordering en de leerbegeleiding op kritische wijze. Het reflecteert over de meerwaarde van de leerbegeleiding en de verschillende professionaliseringsvormen en hoe ze zo efficiënt mogelijk in te zetten.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de huidige schoolvisie het accent legt op 'vanuit verdraagzaamheid, solidariteit en respect, innovatie omarmen en stimuleren, om jong talent te doen groeien en om aan een warme school met 'sterk merk' te bouwen'. De directeur neemt het leiderschap van de school sinds een kleine twintig jaar op zich. De samenwerking met werkgroepen biedt mogelijkheden om pedagogisch-didactische acties voor te bereiden, te ondersteunen en op te volgen. De teamleden tonen een duidelijk engagement. Het schoolteam richt zich beleidsmatig en onderwijsinhoudelijk op de realisatie van de maatschappelijke verwachtingen. Een gefaseerde en doelgerichte planning is daarbij richtinggevend.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving wijst uit dat het schoolteam en het schoolbestuur zorg dragen voor de omgeving waarin ze de kleuters onderwijs bieden. Ze volgen systematisch tekorten op en voeren de nodige acties uit. Dit resulteert in gebouwen die geschikt zijn om onderwijs in te organiseren. De leer- en werkomstandigheden voldoen aan de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering en de geselecteerde overige regelgeving respecteert.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wiskundige initiatie en lichamelijke opvoeding. Zij is ervan overtuigd dat het schoolteam een continu ontwikkelingsproces doorloopt en verder kan werken aan haar traject om kwaliteitsvol onderwijs te bieden.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor voldoen aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor voldoen aan de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

wiskundige initiatie
lichamelijke opvoeding

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De teamleden streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen van wiskundige initiatie in voldoende mate na. De verschillende domeinen van dit leergebied komen aan bod. De teamleden voorzien een doelgericht aanbod, gevarieerde activiteiten en ondersteunende ontwikkelingsmaterialen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

De teamleden streven bij de kleuters de decretale ontwikkelingsdoelen van lichamelijke opvoeding in voldoende mate na. Het aanbod getuigt van het nodige evenwicht en een degelijke graduele opbouw. De kleuters krijgen indien nodig extra ondersteuning bij de ontwikkeling van hun motorische competenties.

3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding en wiskundige initiatie

Curriculum	Voor wiskundige initiatie hanteren de kleuteronderwijzers als referentiekader
Onderwijsaanbod	het leerplan. De decretaal vastgelegde ontwikkelingsdoelen voor het
<i>Referentiekader</i>	kleuteronderwijs en de leerplandoelen komen daarbij voldoende aan bod. De
<i>Planning</i>	kleuteronderwijzers hebben een klare kijk op de uitgangspunten van het
<i>Evenwichtig en volledig</i>	leerplan en de leerplandoelen die ze moeten nastreven voor wiskundige
<i>Samenhang</i>	initiatie. In de meeste klassen bieden de gekozen activiteiten voldoende kansen
<i>Brede harmonische vorming</i>	om het vooropgestelde doel na te streven.
<i>Actief leren</i>	

De klasleerkrachten en de leerkracht lichamelijke opvoeding delen de verantwoordelijkheid voor het leergebied lichamelijke opvoeding. Voor het leergebied lichamelijke opvoeding verwijst de leerkracht lichamelijke opvoeding in haar planningsdocumenten naar de leerplandoelen. De klasleerkrachten plannen de bewegingsactiviteiten eveneens vanuit het leerplan. Het onderwijsleeraanbod en -proces voor dit leergebied is door de meeste klasleerkrachten en de leerkracht lichamelijke opvoeding voldoende nauwkeurig bepaald om ervoor te zorgen dat de domeinen evenwichtig aan bod komen. De meeste klasleerkrachten nemen de kleinmotorische aspecten voor hun rekening. Zij plannen dagelijks activiteiten om de kleinmotorische vaardigheden te ontwikkelen. De leerkracht lichamelijke opvoeding werkt vooral op de grootmotorische vaardigheden. Meerdere vaardigheden en inzichten van lichamelijke opvoeding krijgen een geïntegreerde benadering in de thematische onderwijsaanpak.

Binnen de dagdagelijkse klas- en schoolwerking komen de domeinen gezonde en veilige levensstijl en zelfconcept en sociaal functioneren veelvuldig en in gevarieerde situaties aan bod.

De klasleerkrachten hanteren voor de uitwerking van hun thematische werking een planningsstrategie die gebaseerd is op een koepeleigen instrument. De digitale planningsdocumenten worden op gelijkgerichte wijze uitgewerkt. De leerkrachten plannen het aanbod ontwikkelingsgericht en raadplegen de doelen van de leerplannen. Ze bewaken het doelenaanbod op gelijkgerichte wijze.

De leerkrachten raadplegen onderwijsleerpakketten, naslagwerken, tijdschriften en het internet om hun activiteiten voor te bereiden. De leerkracht lichamelijke opvoeding maakt planningen aan de hand van eigen materialen en onderwijsleerpakketten, met activiteiten gebaseerd op de leerplandoelen.

De verticale samenhang en de graduele opbouw van wiskundige initiatie zijn aanwezig. De klasleerkrachten werken hun aanbod uit vanuit een zelfgekozen thema maar ook af en toe met inspraak van de kleuters. Zij stemmen dit thema af op de beleavingswereld en het ontwikkelingsniveau van de kleuters. De kansen die de kleuters krijgen om competent te worden in de wereld van de wiskundige realiteit en functionaliteit, zijn leerkrachtafhankelijk. Door de thematische benadering wordt de samenhang met andere leergebieden nagestreefd. De aandacht voor een evenwichtig aanbod waarbij alle domeinen van wiskundige initiatie aan bod komen, is niet in elk thema even sterk. Waar een themagerichte hoekenverrijking voorzien is, beperkt deze zich in sommige klassen tot variatie in materialen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De meeste leerkrachten hebben aandacht voor klasmanagement waaronder werken in kleine groepen binnen de grote klasgroep. De kleuters krijgen kansen om te experimenteren en te exploreren. De klasinrichting, de omgang met de kleuters, de pedagogisch-didactische aanpak en de klasorganisatie bieden de kleuters in de meeste klassen ruime mogelijkheden om door te handelen actief te leren.

De aandacht voor bewegen doorheen het dagelijks klasgebeuren is divers. De leerkrachten installeerden in hun klas een bewegingshoek. Het doelgericht, geïntegreerd gebruik van deze hoek is divers. In een aantal klassen krijgen bewegingsopdrachten extra aandacht doorheen de ruime hoekenwerking. De leerkracht lichamelijke opvoeding werkt vooral op de grootmotorische vaardigheden. Een aantal lestijden wordt specifiek georganiseerd voor de motorische ontwikkeling ter voorbereiding op schrijven. Elke kleutergroep heeft een wekelijks fietsmoment onder begeleiding van de klasleerkracht.

Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	De leerkrachten beschikken over een rijk assortiment aan spel- en ontwikkelingsmaterialen. Het materialenaanbod is voldoende uitdagend om de kleuters leerkansen te bieden. (Zelfgemaakte) materialen en spellen sluiten aan bij het school- of klasthema. De teamleden organiseren een schooleigen spelothek waar zij spellen kunnen ontlenuen. De kleuters krijgen de kans om te werken in een ICT-ondersteunde leeromgeving.
	De teamleden beschikt over voldoende materialen om het aanbod voor lichamelijke opvoeding te realiseren volgens wat het leerplan voorschrijft. De teamleden beschikken over rollend materiaal en fietsen. Op de speelplaats kunnen de kleuters in ruime mate klimmen en klauteren.
Materieel beheer Infrastructuur	De speelplaats is zeer ruim. Een doordachte speelplaatsinrichting met spelmaterialen en speelplaatsafspraken ondersteunt de bewegingskansen. De teamleden maken met de kleuters gebruik van de speelzones in de nabijheid van de school. Een bewegingsklas in de kleuterafdeling is voorzien van enkele toestellen en wordt gebruikt als bewegingsruimte voor de kleuters. De gymzaal in de lagere school staat volledig ter beschikking van de kleuterschool.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De teamleden volgen de ontwikkeling van de kleuters op en hebben in zekere mate zicht op hun ontwikkelingsgroei. Zij verzamelen gegevens over de kleuters in een digitaal kindvolgsysteem. De evaluatie van de kleuters gebeurt volgens doelen die echter slechts fragmentarisch gekoppeld zijn aan de doelen van het leerplan. Niet alle domeinen van het leergebied wiskundige initiatie worden evenwichtig geëvalueerd. De evaluatie van de kleuters voor het leergebied wiskundige initiatie is, zij het weinig doelgericht, uitgewerkt in het kindvolgsysteem. Observaties illustreren de mate waarin de kleuters sommige competenties voor wiskundige initiatie hebben verworven. De evaluatie is echter onvoldoende om een duidelijk beeld voor het leergebied wiskundige initiatie te kunnen geven. De meeste leerkrachten sturen het onderwijsaanbod en -proces doelgericht bij op basis van de analyse van de evaluatiegegevens. De evaluatiegegevens vormen in een aantal klassen de basis voor de binnenklasdifferentiatie.
	De leerkracht lichamelijke opvoeding evalueert op geregelde tijdstippen de motorische vaardigheden van de kleuters en houdt observaties bij in het kindvolgsysteem. De klasleerkrachten registreren de gegevens over de fijnmotorische aspecten eveneens in het kindvolgsysteem.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Via observaties, het multidisciplinair overleg, overgangsgesprekken en gesprekken met ouders proberen de leerkrachten de beeldvorming over een kind te verruimen. Het gebrek aan duidelijke observatiecriteria leidt tot een diverse en weinig gelijkegerichte verzameling van gegevens, wat een handelingsgerichte aanpak bemoeilijkt. Per leeftijdsgroep is de ondersteuning door een zorgleerkracht structureel voorzien. Bij de remediëring van leer- en ontwikkelingsproblemen kunnen de leerkrachten beroep doen op klasinterne of –externe ondersteuning. Sommige gegevens van de kleuters worden in het leerlingendossier bewaard.

Kleuters met een minder sterke motorische ontwikkeling krijgen zowel in de klas als tijdens de lessen lichamelijke opvoeding gerichte ondersteuning. De zorgleerkracht besteedt indien nodig een aantal zorguren uitsluitend voor de zorgondersteuning van motorische ontwikkeling. Bij specifieke problemen of voor kleuters met een beperking wordt bijkomende begeleiding voorzien.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Het schoolteam deed de afgelopen jaren geregeld een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst en andere externe partners om zich te verdiepen in het leerplan wiskundige initiatie. Het effect van dit nascholingstraject is duidelijk merkbaar in de wijze waarop de meeste teamleden het onderwijsleeraanbod voor wiskundige initiatie doelgericht plannen en realiseren. De leerkrachten volgen regelmatig nascholing die ten goede komt aan de klaspraktijk voor de onderzochte leergebieden. Het overleg tussen de klasleerkrachten biedt vooral kansen tot gedachtenwisseling over de klaspraktijk. Informeel leren de teamleden van elkaar.

De leerkracht lichamelijke opvoeding levert ruime inspanningen om haar kennis, vaardigheden en attitudes te ontwikkelen, te verbreden en te verdiepen voor haar leergebied. Zij participeert aan vorming en overleg in verband met haar leergebied. De effecten van de gevolgde nascholingen zijn duidelijk merkbaar op de klasvloer.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het schoolbestuur van het Heilig Graf Turnhout wil voor de organisatie van het welzijnsbeleid maximale eenheid van beleid creëren en doelgerichte samenwerking met haar scholen nastreven. Daarom heeft het beleid gekozen voor een coördinatie op niveau van het schoolbestuur door een eigen dienst preventie en gebouwenbeheer en een eigen technische dienst voor de herstellingen. Een technisch directeur leidt de dienst en wordt bijgestaan door vaste medewerkers die elk een duidelijk afgebakende taak toegewezen kregen. Zij volgen de verslagen van de externe diensten op en geven hierbij advies. Ook plannen zij acties om de bewoonbaarheid en de veiligheid in de scholen te optimaliseren. Zowel de taken van de verschillende actoren als de interne communicatie binnen het welzijnsbeleid werden helder vastgelegd. De coördinerende preventiemedewerker BVH (bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne) en de lokale preventiemedewerker BVH ondersteunen en begeleiden hierbij de scholen. Het schoolbestuur maakt gebruik van een tool om de meldingen die resulteren uit de rondgangen, inspecties, keuringen en andere, te registreren. Het overleg binnen het welzijnsbeleid is duidelijk gestructureerd. De coördinerend directeur basisonderwijs en de plaatselijke directeurs zijn erbij betrokken.

Op het niveau van het schoolbestuur worden een globaal preventieplan (GPP) en een jaarlijks actieplan (JAP) opgesteld. Het GPP kan opgemaakt worden per organisatieniveau.

De school gaat op een systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze de controles en risicoanalyses uitvoert. Daardoor kennen de preventieadviseur en de directeur de tekorten. Zij volgen ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving op. Het schoolgebouw is grondig gerenoveerd. De totale renovatie zit in een uitvoeringsfase.

De werkwijze van de school toont aan dat ze analyses van deskundigen ernstig neemt. Dit blijkt uit de beheersing van de tekorten vermeld in de verslagen en uit acties waarmee ze tekorten voorkomt, wegwerkt of de negatieve impact ervan vermindert. Er is een gedeelde verantwoordelijkheid.

Directe betrokkenen zijn geïnformeerd. Het personeel heeft de gelegenheid om tekorten te signaleren en te bespreken. De personeelsleden worden gestimuleerd om zelf ook verantwoordelijkheid voor BVH op te nemen.

De onderwijsinspectie geeft een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De inspectie is ervan overtuigd dat het beleidsteam met de nodige aandacht de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne blijft opvolgen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Het schoolteam ontwikkelde een schooleigen visie op deskundigheidsbevordering die gebaseerd is op de generieke visie van de scholengemeenschap. De visie wordt verspreid via het schoolplatform. Ze is door alle teamleden gekend en gedragen. Niettegenstaande dat het schoolteam voor de realisatie van zijn visie weinig concrete en meetbare doelen vooropstelt, neemt het in de praktijk tal van initiatieven die de deskundigheidsbevordering ondersteunen. Uiteindelijk hebben al deze initiatieven tot doel de deskundigheid van alle teamleden op peil te houden en te versterken.
- Een behoefteanalyse van de nascholingsnoden van de teamleden bestaat onder meer uit een leerkrachtenbevraging en de gegevens uit de functioneringsgesprekken. Het nascholingsplan bestaat uit een overzicht van nascholingen die individuele teamleden of het ganse schoolteam dit schooljaar zullen volgen. Mede op basis van de evaluatie van de voorbije jaarwerking worden keuzes gemaakt in functie van de prioriteiten op schoolniveau.
- Ondersteuning** De schoolleiding reikt voldoende structuren en procedures aan om de deskundigheidsbevordering te ondersteunen. De teamleden krijgen voldoende kansen tot nascholing. Een duidelijke samenhang met een prioriteitenplanning is aanwezig.
- Op het niveau van de scholengemeenschap nemen de directeur, de zorgcoördinator en de leerkracht lichamelijke opvoeding deel aan schooloverstijgend overleg.
- Structurele overlegmomenten waar de teamleden hun onderlinge afstemming van de klaspraktijk bespreken of waar ze activiteiten of thema's voorbereiden, zijn voorzien. De leerkrachten benutten kansen om via collegiale consultatie van elkaar te leren. De interne expertise wordt aangewend om bepaalde aspecten van het schoolbeleid vorm te geven.
- Het beleidsteam verwacht dat de teamleden zich extern professionaliseren. Alle teamleden engageren zich hiertoe.
- De schoolcultuur die nodig is om de deskundigheidsbevordering kwaliteitsvol uit te bouwen, is aanwezig. In de school heerst een open en veilige cultuur die nodig is als basis om mekaar te inspireren en te motiveren tot professionalisering.

- Doeltreffendheid** Het team onderzoekt de kwaliteit en de doeltreffendheid van de deskundigheidsbevordering. Het zelfreflecterend vermogen over de aanpak en de effecten van de deskundigheidsbevordering is aanwezig. Het schoolteam voert een systematische zelfevaluatie waaruit besluiten worden getrokken. De mate waarin de gevolgde nascholingen de onderwijskwaliteit bevorderen, wordt door het team in vraag gesteld. Het rendement van de gevolgde nascholingen wordt nagegaan. Individuele nascholingen worden informatief besproken en de impact ervan voor de eigen kwaliteitszorg wordt onderzocht. Op schoolniveau wordt de aangereikte expertise uit nascholingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering verankerd in de schoolwerking.
- Ontwikkeling** Het schoolteam vond een goede balans tussen inspelen op de verwachtingen van de overheid en de eigen ontwikkelingsdynamiek. Uit het schoolwerkplan en uit de gesprekken met de leerkrachten blijkt wat de schoolleiding verwacht in verband met de deskundigheidsbevordering van de teamleden. De veranderings- en vernieuwingsdynamiek worden mede door de deskundigheidsbevordering op gang gehouden. Het schoolteam beschikt over een prioriteitenplan om aspecten van de schoolwerking planmatig te optimaliseren. Het organiseert overlegmomenten en werkgroepen die de pedagogische ontwikkeling, zoals vooropgesteld in het prioriteitenplan, bevorderen.

4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** Het schoolteam ontwikkelde een schooleigen visie op leerbegeleiding die gebaseerd is op de generieke visie van de scholengemeenschap en die de uitgangspunten van de leerbegeleiding beschrijft. Het zorgbeleid stoelt op een model van zorgcontinuüm en op de principes van het handelingsgericht werken. De teamleden kiezen voor een preventieve basiszorg. De klasleerkracht is de spilfiguur om deze eerstelijnszorg waar te maken. Alle teamleden dragen en ondersteunen de zorgvisie. Het schoolteam heeft een aantal initiatieven vastgelegd in functie van zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid waarin doelen op verschillende niveaus zijn opgenomen.
- Ondersteuning** Het schoolteam bouwt sinds enkele jaren een zorgstructuur uit. Het beschikt over een klein aantal zorguren. De voorziene effectieve tijd voor zorgcoördinatie is in verhouding beperkt. De overlegmomenten vormen een platform om initiatieven te plannen. Het multidisciplinair overleg wordt voorbereid, verloopt doorgaans vlot maar leidt slechts beperkt tot duidelijke afspraken over wie welke ondersteunende rol opneemt. De zorgvragen van de kleuters en de concrete, handelingsgerichte antwoorden worden niet duidelijk geformuleerd. Omwille van de omschakeling van een papieren systeem naar een digitaal systeem is de informatie over de kleuters dikwijls versnipperd, weinig transparant of niet aanwezig. De mogelijkheden van het digitaal zorgdossier worden niet door alle teamleden ten volle benut.

Bij problemen spelen de leerkrachten kort op de bal. De communicatie met de ouders verloopt verzorgd en laagdrempelig. Het schoolteam werkt nauw samen met externe hulpverleners en therapeuten. Het ervaart de samenwerking met het CLB (Centrum voor Leerlingenbegeleiding) als een meerwaarde voor de eigen praktijk.

Het schoolteam neemt verschillende initiatieven om de overgang naar het eerste leerjaar vlot te laten verlopen.

Doeltreffendheid Het schoolteam voert voor een aantal aspecten van zijn zorgbeleid doelgerichte zelfreflectie uit. Het brengt de doeltreffendheid van de verschillende zorginitiatieven systematisch in kaart. Bijkomend geeft de informatie in het kindvolgsysteem en de leerlingendossiers een indicatie van de effecten van de leerbegeleiding. Tijdens personeelsvergaderingen wisselen de teamleden bevindingen uit en reflecteren ze met elkaar over de zorginitiatieven.

Ontwikkeling Het schoolteam investeert in de ontwikkeling van zijn leerbegeleiding. De teamleden investeren in hun deskundigheid en streven een goede communicatie met alle betrokken partners na. Het schoolteam is alert voor nieuwe onderwijsontwikkelingen en wijzigende maatschappelijke verwachtingen. Bijsturing met het oog op de optimalisering van de zorgwerking wordt regelmatig bekeken.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De vrije kleuterschool Heilig Graf Vosselaar wordt geleid door een ervaren directeur die richting geeft aan het werk en de koers bewaakt. De directeur hanteert een participatieve leiderschapsstijl met gedeelde verantwoordelijkheden. Zij is de spilfiguur die de school op doordachte wijze aanstuurt. De zorgcoördinator en de werkgroepen vormen een ondersteunend netwerk voor de directeur. Zij geven in mindere of meerdere mate mee gestalte aan het schoolbeleid. Met duidelijke en haalbare prioriteiten en respect voor de draagkracht van het team geeft de directeur richting aan de ontwikkelingsprocessen die de onderwijskwaliteit verhogen. Zij organiseert doorloopbezoeken, gerichte klasbezoeken en functioneringsgesprekken om de school- en de klaswerking op te volgen en te ondersteunen. De teamleden omschrijven de directeur als een bereikbare, ondernemende en stimulerende harde werker. Zij tonen een grote bereidheid om zich te engageren om kwaliteitsvol onderwijs te realiseren. Het schoolteam zet zich ten volle in om 'samen school te maken'. In de school heerst een positieve werksfeer.
- Visieontwikkeling** De directeur stuurt de onderwijskundige en de organisatorische werking van het schoolteam aan. Vanuit het schoolbestuur, de scholengemeenschap en onder impuls van de directeur is er aandacht voor visieontwikkeling bij de verschillende aspecten van de schoolwerking. Het schoolteam investeerde in de concretisering van het schooleigen pedagogisch project. Het wil 'vanuit verdraagzaamheid, solidariteit en respect, innovatie omarmen en stimuleren, om jong talent te doen groeien en om aan een warme school met 'sterk merk' te bouwen'. Alle teamleden onderschrijven die visie en handelen ernaar binnen de onderwijspraktijk. Het schoolteam realiseert een positief, stimulerend schoolklimaat met veel aandacht voor het welbevinden van de kleuters en het personeel.
De aanwending van het lestijdenpakket gebeurt weloverwogen, met duidelijke communicatie en inspraak van de teamleden.
- Besluitvorming** Tijdens verschillende overlegstructuren is een vlotte informatiedoorstroming mogelijk en legt het schoolteam gezamenlijke afspraken vast. De teamvergaderingen verlopen efficiënt en vormen samen met de inbreng van externe participanten en het overleg in werkgroepen de basis voor visieontwikkeling en besluitvorming. De directeur werkt aan een klimaat van vertrouwen waarbinnen de eigen klaspraktijk bespreekbaar wordt en er kansen ontstaan om te leren van elkaar. Indien nodig neemt de directeur een eindbeslissing om blijvende discussie te vermijden. Leerkrachten- en ouderparticipatie krijgen veel ruimte.

- Kwaliteitszorg** Het schoolteam neemt initiatieven om de onderwijskwaliteit onder de loep te nemen. De kwaliteitszorg is gerelateerd aan een jaarlijkse evaluatie van aspecten uit het prioriteitenplan en de werking op schoolniveau. Het schoolteam wendt de beschikbare outputgegevens in mindere mate aan om na te gaan of het de ontwikkelingsdoelen met de kleuters in voldoende mate nastreeft.
- Door middel van klasbezoeken en functioneringsgesprekken verzamelt de directeur gegevens over de onderwijskwaliteit op leerkrachtniveau. Zij wendt deze gegevens aan als middel tot kwaliteitszorg en gaat hierbij doordacht, ontwikkelingsgericht en gefaseerd te werk.
- Het schoolteam beschikt over voldoende beleidsvoerend vermogen om de werking te optimaliseren. Waar nodig doet het beroep op de pedagogische begeleidingsdienst of externe deskundigen.
- Talenbeleid** Het schoolteam beschikt over een visie op zijn talenbeleid. Het zorgt voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin kleuters met talige noden zich veilig voelen. De teamleden hanteren werk- en groeperingsvormen die de communicatie tussen de kinderen bevorderen. Het schoolteam heeft aandacht voor een communicatief taalgebruik in elk leergebied. Het neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Het heeft een correct beeld van het aantal kleuters dat vanuit de eerste kleuterklas doorstroomt tot het eerste leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Het schoolteam zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen. Het heeft een visie op de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook aandacht voor kleuterparticipatie. Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De teamleden hebben inzicht in de relatie tussen de leerplannen, een koepel eigen instrument en de decretale ontwikkelingsdoelen.
- In de meeste klassen nemen de klasleerkrachten initiatieven om op klasniveau een uitdagend onderwijsaanbod te realiseren.
- De meeste teamleden enten de activiteiten van wiskundige initiatie op de leerplandoelen.
- Alle teamleden delen de verantwoordelijkheid bij het nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor lichamelijke opvoeding.
- De manier waarop de school de tekorten van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving opspoort en beheerst, is een voorbeeld van goede praktijk.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De directeur zorgt voor de nodige ondersteuning om de deskundigheid van elk teamlid te bevorderen.
- Het schoolteam ent het nascholingsplan op het prioriteitenplan om een efficiënt nascholingsbeleid te realiseren.
- De zorgondersteuning gebeurt waar nodig gericht voor kleuters met een minder sterke motorische ontwikkeling.
- De algemene aandacht voor welbevinden en betrokkenheid, zowel bij de kleuters als bij het team, als uitgangspunten voor een positief leer- en leefklimaat op school, is ruim.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam realiseert de eigen schoolvisie.
- In de school heerst een positieve teamsfeer waar samenwerking, coaching, participatieve besluitvorming, opvolging en waardering centraal staan.
- Het schoolteam plant op gestructureerde wijze prioriteiten en acties op korte en lange(re) termijn om de vernieuwingsprocessen en verbeteringstrajecten in de klas- en schoolwerking aan te sturen.
- Uit de jaarlijkse evaluatie van aspecten van de schoolwerking blijkt de aandacht voor kwaliteitszorg.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het team kan nadenken over de evenwichtige planning van domeinen en leergebieden in elk thema.
- De kleuteronderwijzers kunnen van de speelwerkhoecken krachtiger leerplekken maken door ze vanuit reële situaties in functionele contexten te laten aansluiten bij het thema.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De observaties als basis voor de opvolging, de binnenklasdifferentiatie en de remediëring kunnen doelgerichter uitgevoerd worden.
- De leerbegeleiding kan beter afgestemd worden op de zorgvraag van de kleuters.
- Het kindvolgsysteem kan meer functioneel gebruikt worden.

Wat betreft het algemeen beleid

- De gemaakte afspraken kunnen systematisch opgevolgd en bewaakt worden om de continuïteit ervan te garanderen.
- Het team kan nagaan welke bijstellingen nodig zijn om de pedagogisch didactische aanpak van alle kleuteronderwijzers te verbeteren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jacqueline OORTS de inspecteur-verslaggever	Monique VLEUGELS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	